

Kontakty z Mediami i
Informacja

Trybunał Sprawiedliwości Unii Europejskiej
KOMUNIKAT PRASOWY nr 74/10
Luksemburg, 8 lipca 2010 r.

Wyrok w sprawie C-171/08
Komisja / Portugalia

Posiadanie przez portugalski Skarb Państwa akcji „golden shares” w Portugal Telecom stanowi nieuzasadnione ograniczenie swobodnego przepływu kapitału

Akcje „golden shares” nadają portugalskiemu Skarbowi Państwa możliwość wywierania wpływu na decyzje przedsiębiorstwa, co może zniechęcić podmioty gospodarcze z innych państw członkowskich do dokonywania inwestycji

Portugal Telecom (PT) została utworzona w roku 1994 w ramach restrukturyzacji portugalskiego sektora telekomunikacji. Spółka ta była prywatyzowana od 1995 r. w pięciu następujących po sobie etapach. Zgodnie z portugalskimi przepisami w dziedzinie prywatyzacji statuty spółek, które miały zostać sprywatyzowane mogły przewidywać w drodze wyjątku, gdy wymagały tego względy interesu narodowego, utworzenie akcji uprzywilejowanych, które pozostaną własnością Skarbu Państwa. Celem tego rodzaju akcji było, niezależnie od ich liczby, nadanie Skarbowi Państwa prawa weta w zakresie zmian statutu i innych decyzji w określonej dziedzinie.

Statut PT został przyjęty w 1995 r., gdy portugalski Skarb Państwa posiadał 54,2% kapitału zakładowego. Statut ten przewidywał, że kapitał zakładowy dzieli się na około milion akcji zwykłych i 500 akcji uprzywilejowanych („golden shares”). Akcje uprzywilejowane powinny w większości przysługiwać Skarbowi Państwa lub innym akcjonariuszom publicznym i są do nich przypisane szczególne uprawnienia. Po zakończeniu prywatyzacji wszystkie akcje Skarbu Państwa w PT zostały sprzedane, z wyjątkiem 500 akcji uprzywilejowanych.

W skardze Komisja zwróciła się przeciwko szczególnym uprawnieniom posiadanym przez portugalski Skarb Państwa w spółce Portugal Telecom w związku z akcjami „golden shares”.

W wydanym w dniu dzisiejszym wyroku **Trybunał Sprawiedliwości orzekł, że utrzymując w spółce Portugal Telecom szczególne uprawnienia przyznane w związku z akcjami „golden shares” Portugalia uchybiła zobowiązaniom ciążącym na niej w ramach swobodnego przepływu kapitału.**

Po pierwsze Trybunał uznał, że wykonywanie szczególnych uprawnień przyznanych Portugalii w PT w związku z akcjami „golden shares” stanowi ograniczenie swobodnego przepływu kapitału.

Trybunał stwierdził bowiem, że zatwierdzenie wielu istotnych decyzji dotyczących PT¹ zależy od zgody portugalskiego Skarbu Państwa, ponieważ decyzje te nie mogą zostać przyjęte bez uzyskania większości głosów przypadających na akcje uprzywilejowane. Ponadto większość głosów przypadających na akcje uprzywilejowane jest wymagana w szczególności przy wszelkich decyzjach związanych ze zmianą statutu PT, w związku z czym wpływ portugalskiego Skarbu Państwa na PT może zostać zmniejszony jedynie wówczas, gdy on sam wyrazi na to zgodę.

W tych okolicznościach posiadanie akcji uprzywilejowanych wiąże się z przyznaniem Portugalii możliwości wywierania wpływu na zarządzanie PT w stopniu nieuzasadnionym wielkością jej udziałów i może zniechęcić podmioty gospodarcze z innych państw członkowskich do

¹ Jak np. nabycie akcji w liczbie przekraczającej 10% kapitału zakładowego spółki, zarząd spółką, określanie ogólnych zasad polityki w zakresie obejmowania udziałów w spółkach lub grupach, nabywanie lub zbywanie w przypadkach gdy wymagana jest uprzednia zgoda walnego zgromadzenia.

dokonywania inwestycji bezpośrednich. Podmioty te nie mogą bowiem współuczestniczyć w zarządzaniu tą spółką i w sprawowaniu nad nią kontroli proporcjonalnie do wartości ich udziałów. Ponadto ewentualna odmowa zatwierdzenia przez Skarb Państwa decyzji istotnej dla spółki może negatywnie wpłynąć na wartość jej akcji i w konsekwencji zniechęcić akcjonariuszy do inwestowania w nią.

Po drugie Trybunał orzekł, że sporne ograniczenie nie może zostać dopuszczone na podstawie uzasadnień powołanych przez Portugalię.

W tym zakresie Trybunał przypomniał, że krajowe środki ograniczające swobodny przepływ kapitału mogą być uzasadnione w szczególności względami przewidzianymi w traktacie WE (do których zalicza się bezpieczeństwo publiczne), pod warunkiem że są one właściwe dla zagwarantowania osiągnięcia zamierzonego przez nie celu i są proporcjonalne względem tego celu.

W odniesieniu do powołanego celu polegającego na zapewnieniu bezpieczeństwa w dostępie do sieci telekomunikacyjnych w sytuacjach kryzysowych, w przypadku wojny lub aktu terroryzmu, Trybunał uznał, że może on stanowić wzgląd bezpieczeństwa publicznego i uzasadniać przeszkodę w swobodnym przepływie kapitału. Trybunał przypomniał jednak, że na bezpieczeństwo publiczne można się powoływać wyłącznie w przypadku rzeczywistego i dostatecznie poważnego zagrożenia mającego wpływ na podstawowe interesy społeczeństwa. W tej kwestii Trybunał stwierdził jednak, że Portugalia ograniczyła się do powołania tego względu nie precyzując, w jakim zakresie posiadanie akcji „golden shares” umożliwia uniknięcie zagrożenia dla bezpieczeństwa publicznego. W konsekwencji uzasadnienie to nie mogło zostać uwzględnione.

W zakresie dotyczącym proporcjonalności omawianego ograniczenia Trybunał stwierdził, że wykonywanie szczególnych uprawnień przez Skarb Państwa nie jest uzależnione od jakiegokolwiek warunku lub od zaistnienia konkretnej i obiektywnej okoliczności. Wprawdzie przepisy dotyczące prywatyzacji uzależniają utworzenie akcji uprzywilejowanych od warunku, aby wymagały tego względy interesu narodowego, jednak ani ustawa, ani statut PT nie określają kryteriów odnośnie okoliczności, w których mogą być wykonywane wskazane szczególne uprawnienia. W konsekwencji, tego rodzaju niepewność stanowi poważne naruszenie swobody przepływu kapitału. W ten sposób władzom krajowym przyznano bowiem tak dalece dyskrecyjny zakres uznania, że nie może on zostać uznany za proporcjonalny względem zamierzonego celu.

UWAGA: Skarga o stwierdzenie uchybienia państwa członkowskiego jest kierowana przeciwko państwu członkowskiemu, które uchybiło zobowiązaniom wynikającym z prawa Unii, przez Komisję lub inne państwo członkowskie. Jeżeli Trybunał Sprawiedliwości stwierdzi uchybienie, państwo członkowskie, którego to dotyczy, powinno jak najszybciej zastosować się do wyroku.

Jeżeli Komisja uzna, że państwo członkowskie nie zastosowało się do wyroku, może wnieść nową skargę i domagać się sankcji finansowych. Jednak w sytuacji nieprzekazania Komisji krajowych środków transpozycji dyrektywy Trybunał Sprawiedliwości może, na jej wniosek, nakładać kary pieniężne już na etapie pierwszego wyroku.

Dokument nieoficjalny, sporządzony na użytek mediów, który nie wiąże Trybunału Sprawiedliwości.

[Pełny tekst](#) wyroku znajduje się na stronie internetowej CURIA w dniu ogłoszenia

Kontakt prasowy: Ireneusz Kolowca ☎ (+352) 4303 2793

Nagranie wideo z ogłoszenia wyroku jest dostępne przez [„Europe by Satellite”](#) ☎ (+32) 2 2964106